

Dosarul nr. 2r-280/2023
2-22054169-01-2r-29062023

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (S. Caraman)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secreieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ilca Daniel împotriva lui Ilca Valentina, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni, cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central

și a încheierii din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilca Valentina, intervenient accesoriu, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni, cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor (f.d. 7-30).

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată a lui Ilca Daniel către Ilca Valentina, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni, cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, ca fiind neîntemeiată (f.d. 158).

La 28 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea

hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 163-164).

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către avocatul Otgon Igor în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor, 4), a certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor, precum și a cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 789,75 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

S-a indicat că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

S-a explicat părților că, asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

La 26 mai 2023 Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a depus cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat în original, dovada recepționării încheierii instanței de apel și răspunsul oferit de IM „Orange Moldova” SA, privind valabilitatea certificatului cheii publice pentru numărul de telefon aflat la balanța CA „Otgon Igor” (f.d. 182-193).

Prin încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f.d.194-197).

La 23 iunie 2022, Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 25 aprilie 2023 și din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 04 septembrie 2023 a depus cerere de recurs suplimentar, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și, respectiv, s-a restituit cererea de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii din 25 aprilie 2023, în partea cerinței de a prezenta certificatul pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității și casarea integrală a încheierii din 05 iunie 2023, cu dispunerea admiterii cereri de apel spre examinare de către Curtea de Apel Chișinău, conform competenței legale (f.d. 200-204).

În motivarea recursului s-a invocat că, la 28 ianuarie 2023 avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a depus cerere de apel nemotivată, cu aplicarea semnăturii electronice mobile, fiind expediată la adresa poștală electronică a Judecătoriei Criuleni, sed. Central - jcr@iustice.md.

La 05 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea prin care a dispus restituirea cererii de apel, cu care a luat cunoștință la 14 iunie 2023, când a recepționat încheierea propriu-zisă, restituirea cererii de apel a avut loc prin invocarea neexecutării de către avocatul Igor Otgon, a cerințelor expuse în conținutul încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și anume prin neprezentarea certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor.

Recurentul a notat că în vederea conformării cerințelor expuse prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Igor Otgon s-a adresat printr-

un demers unic către ÎM „Orange Moldova” SA și Agenției de Guvernare Electronică.

Ținând cont de necesitatea respectării termenului de 15 zile oferit pentru înlăturarea neajunsurilor, la 26 mai 2023, avocatul Igor Otgon, a depus cererea de apel motivată cu anexarea dovezilor de executare respective. Astfel, ÎM „Orange Moldova” SA prin scrisoarea nr. 4265 din 25 mai 2023 a comunicat că semnăturile electronice create și aplicate de avocatul Igor Otgon, activate la nr. de tel. 069979989, sînt semnături electronice calificate, avînd aceiași valoare juridică ca și semnătura olografa pe suport de hîrtie; verificarea autenticității semnăturii electronice se efectuează prin intermediul dispozitivului de verificare a semnăturilor electronice, prin utilizarea serviciului guvernamental integrat de semnătură electronică (Msign) - msign.gov.md; certificatul cheii publice pentru nr. tel. 069979989, aflat la balanța CA „Otgon Igor”, are valabilitate neînteruptă pentru perioada 09 martie 2021 – 08 martie 2025.

Recurentul a comunicat că, ulterior depunerii cererii motivate de apel, a recepționat și răspunsul Agenției de Guvernare Electronică, conform căruia, documentul electronic atașat la demers, cu denumirea „Cerere de apel motivat — Ilca Daniel.semnat.pdf”, este semnat electronic și conține o semnătură electronică validă, aplicată de Otgon Igor, IDNP 0980503162727, la 28 ianuarie 2023, ora 20:36:47.

Recurentul consideră ca fiind eronate și ilegale aprecierile Curții de Apel Chișinău, precum că cererea de apel depusă de avocatul Igor Otgon, prin intermediul poștei electronice, nu corespunde exigențelor prevăzute de Legea nr.124 din 19 mai 2022, iar cerința de a prezenta certificatul pentru semnătură electronică, este excesivă și nu ține de competența avocatului, ci doar de competența Judecătoriei Criuleni, sediul Central. Or, atestarea electronică respectivă urma a fi vizualizată pe pagina msign.gov.md de către persoana responsabilă a cancelariei Judecătoriei Criuleni, sediul Central, care a recepționat cererea de apel nemotivată semnată electronic de avocatul Igor Otgon la 28 ianuarie 2023, ora 20:36:47 și expediată în adresa numitei instanțe de fond în aceiași zi, la ora 20:49. Astfel, prima instanță urma să expedieze instanței de apel și documentul electronic ce reprezintă cererea de apel nemotivată, semnată electronic de avocatul Igor Otgon, care la necesitate ar fi fost posibilă de verificat suplimentar pe pagina msign.gov.md.

Recurentul a invocat că, printre cerințele art. 364 și art. 365 ale Codului de procedură civilă nu se regăsește obligația apelantului de a anexa/prezenta la cererea de apel și certificatul pentru semnătură electronică.

Copia recursului declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, a fost expediată în adresa participanților la proces la 29 iunie 2023, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică, anexate la dosar (f.d. 232-235).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 25 aprilie 2023 și 05 iunie 2023, respectiv.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău se contestă odată cu fondul cauzei, iar încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată

prin intermediul poștei electronice participanților la proces, la data de 14 iunie 2023 (f.d.199).

Astfel, cererea de recurs, înregistrată la 23 iunie 2023, a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 200).

Verificând legalitatea încheierilor contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, cu casarea parțială a încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și casarea integrală a încheierii din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Ilca Daniel (f.d. 158).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 28 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central (f.d. 163-164).

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către avocatul Otgon Igor în interesele lui Ilca Daniel și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor, 4) a certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor, precum și a cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 789,75 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 26 mai 2023 Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a depus cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de sta în original, dovada recepționării încheierii instanței de apel și răspunsul oferit de IM „Orange Moldova” SA, privind valabilitatea certificatului cheii publice pentru numărul de telefon aflat la balanța CA „Otgon Igor” (f.d. 182-193).

Prin încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Igor Otgon în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central (f.d. 194-197).

În motivarea soluției sale instanța de apel a invocat că, deși avocatul Otgon Igor a prezentat instanței de apel, răspunsul de la ÎM „Orange Moldova” SA, acest înscris nu confirmă faptul aplicării semnăturii electronice pe cererea de apel nemotivată

declarată la 28 ianuarie 2023, ora 20:49. Or, instanța de apel a explicat în încheierea din 25 aprilie 2023 că cererea de apel a fost depusă prin intermediul poștei electronice a instanței de fond, fiind astfel în imposibilitate să verifice autenticitatea semnăturii electronice, prin intermediul platformei guvernamentale: msign.gov.md.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea necesității prezentării certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel depuse de către avocatul Otgon Igor și a încheierii din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia că cererea de apel depusă electronic la 28 ianuarie 2023 nu corespunde cerințelor față de documentul electronic, iar în consecință neîntemeiat a dispus restituirea apelului declarat de avocatul Igor Otgon în interesele lui Ilca Daniel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 28 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, la adresa jcr@justice.md, avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f.d. 163).

La capitolul dat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la materialele cauzei lipsește extrasul din Msign care ar confirma că cererea de apel depusă electronic la 28 ianuarie de către Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, a fost verificată prin intermediul Msign în vederea stabilirii existenței, valabilității și autenticității semnăturii electronice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, conform prevederilor pct. 42 al Instrucțiunii cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel, aprobată prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/4 din 04 februarie 2014, cererile de chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța judecătorească prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor. Specialiștii din direcția/secția/serviciul evidență și documentare procesuală vor verifica dovada semnăturii electronice aplicate pe cererile și actele anexate la acestea, depuse prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la primirea cererii de apel electronice, responsabilii de gestionare a e-mail-ului Judecătoriei Criuleni, sediul Central, aveau obligația să verifice în MSign dacă acest document conține sau nu aplicată o semnătură electronică, iar în urma verificării să extragă certificatul eliberat de Serviciul electronic guvernamental de semnătură electronică și să-l anexeze la cererea de apel, ca ulterior să fie anexat la materialele dosarului și instanța de apel să-i dea apreciere la examinarea chestiunii cu privire la primirea pe rol a cererii de apel și intentarea procedurii în apel.

În circumstanțele enunțate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de apel pripit a stabilit că apelul a fost depus de către avocatul Igor Otgon în interesele lui Ilca Daniel în lipsa unei semnături electronice valabile și, manifestând un formalism excesiv, a solicitat prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău prezentarea certificatului pentru semnătură

electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor. Or, aceasta ține de obligația primei instanțe care a recepționat cererea de apel electronică.

Mai mult, din înscrisurile anexate la cererea de apel motivată depusă avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, la indicațiile instanței de apel menționate în încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și anume din scrisoarea nr. 4265 din 25 mai 2023 emisă de ÎM „Orange Moldova” SA, rezultă că semnăturile electronice create și aplicate de avocatul Igor Otgon, activate la nr. de tel. xxx, sunt semnături electronice calificate, având aceiași valoare juridică ca și semnătura olografa pe suport de hârtie; verificarea autenticității semnăturii electronice se efectuează prin intermediul dispozitivului de verificare a semnăturilor electronice, prin utilizarea serviciului guvernamental integrat de semnătură electronică (Msign) - msign.gov.md; iar certificatul cheii publice pentru nr. tel. xxx, aflat la balanța CA „Otgon Igor” are valabilitate neîntreruptă pentru perioada 09 martie 2021 – 08 martie 2025.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, la momentul emiterii încheierii din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la materialele cauzei a fost anexat un document care confirmă autenticitatea semnăturii electronice a avocatului Otgon Igor aplicate la depunerea prin poșta electronică a cererii de apel.

Mai mult decât atât, la depunerea prezentei cererii de recurs a fost anexat răspunsul nr. 3004-289 din 26 mai 2023 eliberat de Agenția de Guvernare Electronică, conform căruia: - documentul electronic atașat la demers, cu denumirea „Cerere de apel motivat — Ilca Daniel.semnat.pdf”, este semnat electronic și conține o semnătură electronică validă, aplicată de Otgon Igor xxx la 28 ianuarie 2023, ora 20:36:47 (f.d. 209).

Din considerentele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa parțial încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea necesității prezentării certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor și integral încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului declarat de avocatul Igor Otgon, în interesele lui Ilca Daniel, împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon.

Se casează parțial încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea necesității prezentării certificatului pentru semnătură electronică pentru confirmarea autenticității semnăturii electronice a cererii de apel de către avocatul Otgon Igor.

Se casează integral încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ilca Daniel

împotriva lui Ilca Valentina, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni, cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc